

בן 13 אנס בת 12 המוגבלת בשכלה ויועבר לריצוי עונשו בכלא לאחר שהעליון דחה את ערעורו להישאר במעון נעול

בית המשפט העליון דחה לאחרונה ערעורו של קטין בן 13 על החלטה להעבירו ממעון נעול למאסר בפועל על עבירת אונס והוא ירצה את יתרת מאסרו בבית כלא לנוער [ע"פ 5184/18]. הקטין יזם עם חבריו אונס קבוצתי של קטינה מוגבלת בשכלה בת 12 ונקבע כי הוא ירצה שנתיים מאסר במעון סגור. הקטין נמלט משם כמה פעמים ולכן ביקש המנהל להעבירו לבית כלא לנוער לריצוי עונשו. הקטין ערער לעליון על החלטה זו אך העליון דחה את ערעורו והוא יועבר לבית כלא 'אופק' לנערים לריצוי עונשו.

על פי כתב האישום המערער הודה כי ביחד עם שלושה נאשמים נוספים ביצעו עבירת אינוס בצעירה מוגבלת בשכלה בשנת 2015. המתלוננת הייתה בת 12 שנים וסבלה ממגוון לקויות ומוגבלויות ואילו המערער היה בן 13. המערער למד ביחד איתה בפנימייה טיפולית וקבע עימה ועם שניים מחבריו להיפגש במקום מסוים, שם ביצעו בה שלושה אונס קבוצתי על אף התנגדותה.

הקטין המערער נשפט בבית המשפט לנוער שקבע כי גילו ונסיבות חייו הקשות מצריכות התחשבות ולכן הומלץ להעבירו למוסד סגור שם ישהה במסגרת טיפולית במשך שנתיים. אך הנער ברח מהמעון הנעול כמה פעמים ואף ניסה להבריח אליו סמים ואינו מגלה הבנה למצבו או לחומרת מעשיו. לכן קבע בית המשפט המחוזי כי יש למצות את הדין ולהעבירו לבית כלא 'אופק' לנוער ועל החלטה זו מערער הקטין לעליון.

הדיון בערעורו התקיים בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים, בתאריך 16.8.18, בראשות כב' המשנה לנשיאה ח' מלצר, כב' השופט י' עמית, כב' השופטת ע' ברון. ב"כ המערער טען כי בית המשפט המחוזי התעלם מגילו הצעיר של הקטין ומנסיבות חייו ויש לתת לו הזדמנות נוספת להשתלב במעון הסגור. כמו כן חוק הנוער קובע כי אי אפשר לשלוח למאסר מי שביום גזר הדין טעם מלאו לו 14 שנים. נוסף על כך, יש לנכות ממאסרו בפועל את חמשת החודשים שבהם שהה במעון הסגור; ב"כ המשיבה דחתה טענות אלה ומסרה כי הוא לא ניצל את המסגרת הטיפולית שאליה הוא הועבר ומסוכנותו לא חלפה. הוא ברח מהמעון הסגור שלוש פעמים ובפעם האחרונה לתקופה של שלושה חודשים. בית המשפט רשאי לעשות שימוש בסמכות הנתונה לו ולהמיר את צו המעון במאסר. קביעת בית המשפט המחוזי תקינה והתבססה על התנהגותו הבעייתית של המערער במעון ועל כך שאי אפשר לתת בו אמון. מנהל המעון חשש שחזרתו לשם תסכן נערים נוספים והדגיש כי יש לנצל את משאבי המעון לנערים המעוניינים להשתקם. לאור אלה יש להעבירו לבית כלא לנוער 'אופק' שם קיימות מסגרות שיקום וטיפול מעולות והמערער יוכל להסתייע בהן.

השופטים קיבלו את עמדת המשיבה ודחו את הערעור. בית המשפט רשאי בהחלט להורות על העברת קטין ממעון נעול לבית כלא אם התנהגותו במעון לא מאפשרת את קיום 'צו המעון'. אמנם השמתו של הקטין מאחורי סורג ובריח היא מוצא אחרון אך במקרה זה אין ברירה. מעשיו מעוררים שאט נפש וביצוע אונס קבוצתי של קטינה בעלת מוגבלויות חמור ביותר. בית המשפט המחוזי התחשב מעל ומעבר בגילו הצעיר של הקטין והלך לקראתו, אולם הקטין לא השכיל לנצל זאת. השופטים אינם סבורים שיש לנכות את חמשת החודשים שבהם שהה הקטין המערער במעון כי נמלט משם שלוש פעמים. לאור אלה יועבר הקטין לבית הכלא 'אופק' לנוער והוא ירצה שם שנתיים מאסר בפועל.

ב"כ המערער: עו"ד אבי כהן.

ב"כ המשיבה, מדינת ישראל: עו"ד סיגל בלום.

משרדנו לא ייצג בתיק זה.